

# СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ

DOI: [http://doi.org/10.31617/1.2026\(167\)01](http://doi.org/10.31617/1.2026(167)01)  
УДК 339.92"2026"=111



## МАЗАРАКІ Анатолій

<https://orcid.org/0000-0003-1817-0510>

д. е. н., професор, ректор  
Державного торговельно-економічного  
університету  
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна  
[rector@knute.edu.ua](mailto:rector@knute.edu.ua)

## УМАНЦІВ Юрій

<https://orcid.org/0000-0003-0788-7110>

д. е. н., професор, завідувач кафедри  
економічної теорії та конкурентної політики  
Державного торговельно-економічного  
університету  
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна  
[y.umantsiv@knute.edu.ua](mailto:y.umantsiv@knute.edu.ua)

## ГУМЕНЮК Володимир

<https://orcid.org/0000-0002-8493-4470>

д. е. н., професор, професор кафедри  
економічної теорії та конкурентної політики  
Державного торговельно-економічного  
університету  
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна  
[v.humeniuk@knute.edu.ua](mailto:v.humeniuk@knute.edu.ua)

## МАЗАРАКІ Anatolii

<https://orcid.org/0000-0003-1817-0510>

Doctor of Science (Economics),  
Professor, Rector of the State University  
of Trade and Economics  
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine  
[rector@knute.edu.ua](mailto:rector@knute.edu.ua)

## UMANTSIV Yurii

<https://orcid.org/0000-0003-0788-7110>

Doctor of Science (Economics),  
Professor, Head of the Department  
of Economics and Competition Policy  
State University of Trade and Economic  
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine  
[y.umantsiv@knute.edu.ua](mailto:y.umantsiv@knute.edu.ua)

## HUMENIUK Volodymyr

<https://orcid.org/0000-0002-8493-4470>

Doctor of Sciences (Economics),  
Professor, Professor at the Department  
of Economics and Competition Policy  
State University of Trade and Economics  
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine  
[v.humeniuk@knute.edu.ua](mailto:v.humeniuk@knute.edu.ua)

## ВСЕСВІТНІЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ 2026

*Глобальна економічна система переживає структурно-інституційні трансформації, зумовлені технологічними зрушеннями, загостренням викликів сталого розвитку, посиленням енергетичної та геополітичної нестабільності. У цих умовах набуває актуальності дослідження механізмів впливу наднаціональних платформ на формування макроекономічної політики держав, зокрема ролі Всесвітнього економічного форуму як каталізатора структурних реформ. Дослідження ґрунтується на гіпотезі про те, що Всесвітній економічний форум функціонує як інститут глобальної макроекономічної трансформації, вплив якого є диференційованим залежно від вектора*

## WORLD ECONOMIC FORUM 2026

*The global economic system is undergoing structural and institutional transformations driven by technological advances, the intensification of sustainable development challenges, and increasing energy and geopolitical instability. In this context, research into the mechanisms of influence of supranational platforms on the formation of states' macroeconomic policies becomes especially relevant, particularly the role of the World Economic Forum as a catalyst for structural reforms. The study is based on the hypothesis that the World Economic Forum functions as an institution of global macroeconomic transformation, whose influence varies*



Copyright © 2026. Автор(и). Це стаття відкритого доступу, яка розповсюджується на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution License 4.0. International License \(CC-BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

трансформації її інституційного статусу країни в системі наднаціональних об'єднань. Методологічну основу дослідження становлять концепції інституційного ізоморфізму, політики поширення та різновидів капіталізму. Для досягнення мети застосовано системний, інституційний та індексний методи, а також контент-аналіз доповідей Всесвітнього економічного форуму. За результатами дослідження систематизовано теоретичні підходи до аналізу нормативного впливу Всесвітнього економічного форуму, який реалізується через формування епістемічних спільнот, рейтингування національних економік та механізми м'якої сили. Ідентифіковано три ключові вектори макроекономічної трансформації: конкурентоспроможність, цифровізацію й енергетичний перехід, охарактеризовано їхній системний взаємозв'язок. На прикладі країн Люблінського трикутника встановлено, що траєкторії Індексу енергетичного переходу Польщі та Литви є переважно висхідними, тоді як Україна демонструє волатильну динаміку внаслідок руйнування енергетичної інфраструктури в умовах війни. Висунута гіпотеза підтвердилася: набуття Україною статусу кандидата на членство в Європейському Союзі створює синергію між нормативними орієнтирами Всесвітнього економічного форуму та вимогами євроінтеграційної зумовленості, підсилюючи трансформаційні імпульси. Науковою новизною є авторський Індекс узгодженості макроекономічної політики, що уможливує кількісне оцінювання відповідності національної економічної політики рекомендаціям Всесвітнього економічного форуму. Практична цінність результатів полягає у можливості їх застосування органами державного управління для моніторингу та обґрунтування стратегічних пріоритетів реформ. Перспективи подальших досліджень пов'язані з емпіричною апробацією запропонованого індексу та поглибленим аналізом енергетичного переходу в контексті повоєнного відновлення України.

**Ключові слова:** трансформація, конкурентоспроможність, економічна політика, енергетичний перехід, цифровізація.

depending on the direction of transformation and a country's institutional status within the system of supranational associations. The methodological basis of the study comprises the concepts of institutional isomorphism, diffusion policies, and varieties of capitalism. To achieve the objective, systemic, institutional, and index methods were applied, as well as content analysis of World Economic Forum reports. Based on the study's findings, theoretical approaches to analysing the normative influence of the World Economic Forum, which is realized through the formation of epistemic communities, the ranking of national economies, and soft power mechanisms have been systematized. Three key vectors of macroeconomic transformation have been identified: competitiveness, digitalization, and the energy transition, and their systemic interrelationship has been characterized. Using the example of the countries of the Lublin Triangle, it has been established that the trajectories of the Energy Transition Index for Poland and Lithuania are predominantly upward, while Ukraine demonstrates volatile dynamics due to the destruction of its energy infrastructure amid the war. The proposed hypothesis has been confirmed: Ukraine's acquisition of candidate status for European Union membership creates synergy between the World Economic Forum's normative benchmarks and the requirements of European integration, reinforcing transformational impulses. A scientific novelty is the author's Macroeconomic Policy Coherence Index, which enables a quantitative assessment of the alignment of national economic policy with the recommendations of the World Economic Forum. The practical value of the results lies in their applicability by government authorities for monitoring and justifying the strategic reform priorities. Prospects for further research are associated with the empirical testing of the proposed index and an in-depth analysis of the energy transition in the context of Ukraine's post-war recovery.

**Keywords:** transformation, competitiveness, economic policy, energy transition, digitalization.

**JEL Classification:** F02, F15, O43, P52, E61.

## Вступ

Глобальна економічна система на сучасному етапі суспільного розвитку характеризується структурно-інституційними трансформаціями, зумовленими технологічними зрушеннями, загостренням викликів сталого розвитку, посиленням енергетичної та геополітичної нестабільності. Окреслені процеси зумовлюють необхідність наукового переосмислення концептуальних підходів до оцінювання макроекономічної політики.

У цьому контексті особливого значення набуває аналіз механізмів, через які наднаціональні інститути, зокрема надалі – Всесвітньо економічний форум (ВЕФ), впливають на макроекономічні трансформації.

*Simmons et al.* (2008) стверджують, що макроекономічні трансформації детермінуються, крім рішень національних урядових інституцій, ще й цілеспрямованим впливом міжнародних організацій, транснаціональних мереж експертів, механізмом дифузії реформ. Зазначений підхід формує концептуальну основу аналізу впливу ВЕФ на трансформацію соціально-економічних систем.

*Beckert* (2010), переосмислюючи концепцію інституційного ізоморфізму, обґрунтовує, що механізми інституційної гомогенізації можуть однаково продукувати як конвергенцію, так і дивергенцію залежно від конфігурації економічного середовища, що пояснює різні траєкторії макроекономічних трансформацій як реакцій на рекомендації ВЕФ у різних країнах. Це дозволяє інтерпретувати вплив ВЕФ не як уніфікований, а як контекстуально зумовлений процес.

*Susskind* та *Vines* (2024) доводять, що сучасна система міжнародної економічної координації переживає структурну кризу внаслідок посилення економічного націоналізму та девальвації ліберального інтернаціоналізму, що суттєво знижує ефективність нормативного впливу міжнародних платформ. З огляду на зазначені виклики, ефективність нормативного впливу ВЕФ варто розглядати в ширшому контексті трансформації глобального економічного порядку.

*Hurrell* (2024) акцентує, що геополітична фрагментація суттєво ускладнює нормативний вплив недержавних інституцій на економічну політику держав, хоча й не скасовує його.

*Ikenberry* (2024) зосереджує увагу на процесному підході до трансформації ліберального міжнародного порядку, а також на посиленні ролі альтернативних механізмів глобального управління в умовах геополітичної нестабільності. У цих умовах зростає значення гнучких та неформалізованих механізмів координації, до яких належить ВЕФ.

*Rodrik* та *Walt* (2024) обґрунтовують концепцію "мета-режиму" як альтернативну архітектуру глобальної кооперації, що забезпечує координацію економічної політики держав без уніфікації їхніх національних інтересів і ціннісних орієнтирів. Це концептуально наближує ВЕФ до форматів координації, що не передбачають жорсткої інституційної уніфікації.

Доповідь *Draghi* про майбутнє європейської конкурентоспроможності констатує недостатній рівень макроекономічних трансформацій ЄС за векторами цифровізації, енергетичного переходу, людського розвитку й обґрунтовує необхідність структурних реформ (*Draghi*, 2024).

Метою статті є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення інформаційно-методичного забезпечення аналізу векторів макроекономічної трансформації в контексті рекомендацій ВЕФ. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання конкретних завдань:

- систематизувати концептуальні підходи до аналізу впливу ВЕФ на макроекономічну політику;
- ідентифікувати й охарактеризувати ключові вектори макроекономічної трансформації, що корелюють з рекомендаціями ВЕФ;
- обґрунтувати концептуальні підходи до оцінювання відповідності змін макроекономічної політики рекомендаціями ВЕФ;

В основу дослідження покладено гіпотезу, що ВЕФ функціонує як інститут глобальної макроекономічної трансформації, вплив якого на економічну політику держав є диференційованим залежно від вектора трансформації й інституційного статусу країни у системі наднаціональних об'єднань.

Методологічну базу дослідження становлять праці провідних учених у сфері макроекономічної політики. Достовірність наукових результатів забезпечено застосуванням загальнонаукових і спеціальних методів пізнання: системного (для розкриття механізмів впливу ВЕФ на макроекономічну політику держав; інституційного (для оцінювання взаємодії між процесами євроінтеграції та орієнтирами ВЕФ); індексного (для побудови інтегрального показника узгодженості макроекономічної політики); контент-аналізу (для типізації орієнтирів ВЕФ за ключовими векторами макроекономічних трансформацій).

Обмеження дослідження зумовлені специфікою методичних підходів, що застосовуються різними інституціями, періодичністю оновлення та ступенем агрегування даних для проведення компаративного аналізу макроекономічних трансформацій.

Основна частина статті складається з трьох розділів: інституційні засади макроекономічної трансформації; ключові вектори макроекономічної трансформації; концептуальні підходи до аналізу узгодженості макроекономічної політики.

## 1. Інституційні засади макроекономічної трансформації

ВЕФ засновано у 1971 р. як неприбутковий фонд з окресленою візією переосмислення ролі бізнесу у розвитку суспільства. У подальшому ВЕФ пройшов інституційну трансформацію від регіонального дискусійного майданчика до глобальної платформи багатосторонньої взаємодії, що консолідує представників бізнесу, урядів, міжнародних організацій, громадянського суспільства й академічного середовища (*WEF, n. d. a*).

Теоретичний фундамент аналізу макроекономічних трансформацій вибудовується на перетині тріади наукових концепцій:

І. Концепція "інституційного ізоморфізму" (*Institutional isomorphism*) пояснює логіку, за якою міжнародні організації розробляють механізми інституційних практик макроекономічного регулювання через примусовий, мімікрійний і нормативний тиск (*DiMaggio & Powell, 1983*). Відповідно до окресленого підходу ВЕФ позиціонується як розробник стандартів "кращої практики" у сфері макроекономічної політики.

II. Концепція "політики поширення" (*Policy Diffusion*) (Shipan & Volden, 2023) визначає такі ключові механізми поширення реформ, як примус, конкуренцію, навчання та емуляцію, що дозволяє ідентифікувати імплементацію рекомендаційного інструментарію ВЕФ за відповідними векторами макроекономічної трансформації (Simmons et al., 2008).

III. Концепція "різновидів капіталізму" (*Varieties of Capitalism*) пояснює структурні відмінності у сприйнятливості різних типів ринкових економік до зовнішніх імперативних сигналів, що є критично важливим для компаративного аналізу векторів економічної макроекономічної політики (Hall & Soskice, 2001).

У зв'язку зі зростанням критичних оцінок ефективності функціонування традиційних міждержавних інститутів координації економічного розвитку, зокрема Міжнародного валютного фонду (*International Monetary Fund, IMF*), Світової організації торгівлі (*World Trade Organization, WTO*) та Групи двадцяти (*Group of Twenty, G20*), (Susskind & Vines, 2024), дедалі більшого значення набуває потреба у формуванні нового глобального порядку на основі "мета-режимів" комунікації та взаємодії (Rodrik & Walt, 2024).

За таких умов особливого значення набуває аналіз функціонування ВЕФ як інституційної платформи, що детермінує ключові напрями макроекономічної трансформації. В умовах макроекономічної нестабільності саме ВЕФ утверджується як впливовий інститут, орієнтири якого формують пріоритети макроекономічної політики держав. Місія ВЕФ визначається як "*Improve the state of the world through public-private cooperation*" та реалізується через консолідацію взаємодії у сферах економічного зростання, стійкості та інновацій, а також координацію дій щодо ключових глобальних викликів макроекономічної нестабільності (WEF, n. d. b).

Стратегування діяльності ВЕФ у значній мірі базувалось на концепції стейкхолдерського капіталізму Schwab (Schwab & Vanham, 2021), відповідно до якої відповідальність корпорацій виходить за межі інтересів акціонерів і поширюється на суспільство. Зазначений концепт позиціонує ВЕФ як суб'єкта глобальної макроекономічної політики (WEF, 2023, September 6). Водночас його інституційний статус залишається предметом наукової дискусії: дослідники фіксують амбівалентність між значним впливом ВЕФ, що реалізується через консолідацію ідей зацікавлених сторін, аналітичну діяльність та механізми публічно-приватної взаємодії та дефіцитом формальних механізмів підзвітності (McNeill, 2023).

ВЕФ 2026 р. у Давосі засвідчив розширення інституційних функцій за межі аналітично-рекомендаційного мандату: в рамках 56-ї щорічної зустрічі вперше за період повномасштабної збройної агресії росії проти України відбулися переговори між президентами України та США щодо ініціювання мирних консультацій (WEF, 2026, January 29).

Водночас інституційний потенціал ВЕФ у контексті повоєнного відновлення України залишається структурно обмеженим його нормативним, а не примусовим характером впливу. ВЕФ здатний посилювати

реформаторські імпульси через механізми рейтингування та мережевої кооперації, однак не може замінити євроінтеграційну політику як основний детермінант макроекономічної трансформації. Концептуальний аналіз ролі ВЕФ у трансформації державних стратегій передбачає дослідження багаторівневої системи інструментів.

На відміну від МВФ чи Світового банку, ВЕФ не застосовує умовних механізмів щодо дотримання рекомендацій, оскільки не надає фінансування й не висуває обов'язкових вимог. Вплив ВЕФ має переважно нормативний характер і реалізується через ключові вектори макроекономічних трансформацій, що відповідають типології ізоморфного тиску (*DiMaggio & Powell, 1983*).

Нормативний інструментарій макроекономічних трансформацій полягає у формуванні епістемічних спільнот (*Haas, 1992*). У контексті нашого дослідження це означає, що систематичні ділові зустрічі у Давосі сприяють виробленню спільних норм, цінностей і стандартів поведінки, консолідації інтересів політичних, бізнесових та академічних еліт, а також розвитку глобальних мереж поширення економічних ідей ВЕФ.

Інструментарій наслідування кращих практик управління конкурентоспроможністю реалізується через рейтингування національних економік з використанням відповідних вимірників, зокрема *Global Competitiveness Index*, що публікувався ВЕФ з 1979 по 2019–2020 рр., (*WEF, 2019; WEF, 2020*) та *Future of Growth Index*, що оприлюднюється з 2024 р. (*WEF, 2024, January*), які стимулюють національні уряди аналізувати, переймати й адаптувати інструменти економічної політики країн-лідерів з метою покращення власних позицій у глобальних рейтингах.

Інструментарій м'якої сили (*soft power*) має опосередкований характер і реалізується через інституційну взаємодію рекомендацій ВЕФ з вимогами євроінтеграційної політики. Імплементация відповідних реформ зумовлюється не прямим тиском з боку ВЕФ, а збігом його нормативних орієнтирів із формалізованими вимогами інтеграційних процесів, що створює ефект взаємного підсилення та підвищує ймовірність їх включення до національних політик. Такий механізм узгоджується з підходом *Nye (2004)*, який визначає "м'яку силу" як здатність досягати бажаних результатів через привабливність та формування уподобань, а не через примус.

*Schimmelfennig (2005)*, досліджуючи євроінтеграційні процеси у країнах Центральної та Східної Європи, доводить, що висока та достовірна перспектива членства в ЄС у поєднанні з низькими витратами на адаптацію є достатньою умовою для виконання зовнішніх нормативних вимог.

*Global Cooperation Barometer*, підготовлений спільно ВЕФ та *McKinsey & Company*, фіксує зростання фрагментації глобальної кооперації, водночас механізм ВЕФ ускладнюється в умовах геополітичної турбулентності, що підвищує нормативну цінність ВЕФ як платформи координації в умовах девальвації традиційних механізмів міжнародної взаємодії (*WEF, 2025, January*).

Імплементація рекомендацій ВЕФ у національну економічну систему відповідає механізмам дифузії державної політики (*Simmons et al., 2008*). Зокрема, механізм примусу є мінімальним і має опосередкований характер, тоді як визначальну роль відіграють *конкуренція* (за інвестиції та позиції в міжнародних рейтингах), *навчання* (через обмін кращими практиками) й *емуляція* (наслідування успішних моделей розвитку).

Концептуальну схему інституційних засад макроекономічної трансформації під впливом ВЕФ узагальнено на *рис. 1*.



Рис. 1. ВЕФ як інституційна платформа макроекономічних трансформацій  
Джерело: розроблено авторами.

Отже, ВЕФ функціонує як наднаціональна інституційна платформа, що здійснює нормативний вплив на макроекономічну політику країн через механізми рейтингування, формування епістемічних спільнот і м'якої сили.

## 2. Ключові вектори макроекономічної трансформації

Контент-аналіз доповідей та аналітичних звітів ВЕФ (*WEF, 2019; WEF, 2023, January; WEF, 2023, June; WEF, 2024, January; WEF, 2025, June; WEF, 2025, January*) дозволяє ідентифікувати ключові вектори макроекономічної трансформації, які формують сучасний порядок денний глобального економічного розвитку. Структурування цих векторів відображає зміщення акцентів від традиційних чинників економічного зростання до комплексних моделей розвитку складних соціально-економічних систем.

Засновник ВЕФ *Schwab (2016)* розглядає Четверту промислову революцію як злиття технологій фізичного, цифрового та біологічного світів, що трансформує не лише виробничі процеси, а й базові принципи функціонування економіки та держави.

Щорічні доповіді ВЕФ *Global Competitiveness Report* протягом 1979–2019 рр. формували фактологічну основу аналізу конкурентоспроможності національних економік. Фінальне видання 2019 р. репрезентувало стан

економіки 141 країни, а *Global Competitiveness Index (GCI)* забезпечував інформаційне підґрунтя компаративного аналізу країн за системою структурно-інституційних детермінант їх економічного розвитку (WEF, 2019). Еволюція концептуальних підходів ВЕФ до оцінювання макроекономічних трансформацій за вектором конкурентоспроможності знайшла відображення у публікаціях *Future of Growth Report 2024* (WEF, 2024, January) та *Global economic futures: Competitiveness in 2030* (WEF, 2025, June).

Вектор конкурентоспроможності є наскрізним: охоплює рекомендації щодо дерегуляції, антикорупційних реформ, розвитку людського капіталу й інноваційних екосистем. Саме конкурентоспроможність у розширеному трактуванні ВЕФ є інтегральним індикатором макроекономічної трансформації (WEF, 2024, January; WEF, 2025, June).

Аналіз векторів макроекономічної трансформації свідчить про зміну підходів до оцінювання національної конкурентоспроможності, зокрема про здатність країни "утримувати стійкі позиції на певних сегментах глобального ринку завдяки значному економічному потенціалу, стабільному зростанню ВВП на інноваційних засадах, розвиненій системі ринкових інститутів, володінню інтелектуальним капіталом та інвестиційними ресурсами, гнучкій системі реагування на зміни світової кон'юнктури і диверсифікації національної економіки" (Уманців & Золіна, 2022).

Регіональний вектор макроекономічної трансформації передбачає декомпозицію глобальних орієнтирів ВЕФ на рівень територіальних систем. З огляду на це, просторові диспропорції розвитку країн Люблінського трикутника через стимулювання регіональної конкурентоспроможності висвітлено у праці "Стимулювання регіональної конкурентоспроможності" (Humeniuk & Betlej, 2025). Зазначений підхід дає змогу ідентифікувати специфіку трансформаційних процесів з урахуванням потенціалу транскордонної співпраці України, Польщі та Литви.

Інституційне підґрунтя вектора цифровізації національних економік формує *Centre for the Fourth Industrial Revolution*, що функціонує як глобальна платформа технологічного управління ВЕФ (WEF, 2017), аналітичним відображенням якого слугує *Digital Transition Framework* – рамковий документ, що детермінує стратегічні пріоритети цифрової трансформації для урядів та бізнесу в умовах макроекономічної динаміки (WEF, 2023, January).

У цьому контексті одним з базових векторів макроекономічної трансформації виступає цифровізація, що охоплює рекомендації щодо розвитку цифрової інфраструктури, впровадження штучного інтелекту в публічне управління, формування цифрових навичок робочої сили, регулювання цифрових ринків.

Обґрунтовуючи стратегічну значущість окреслених процесів, Герасименко (2025) зазначає, що саме цифровізація є ключовим трендом змін у сучасній історії: "Підвищення доступності даних, зростання швидкості обігу інформації, поширення цифрових благ – всі ці зміни мали фундаментальний вплив на розвиток суспільства, створюючи нові ринки та

змінюючи конкурентний ландшафт на уже існуючих шляхом зміни типових бізнес-моделей".

Відповідно до цього *Digital Transition Framework* систематизує ключові рекомендації з цифровізації соціально-економічних систем як цілісну рамкову стратегію для урядів і бізнесу, спрямовану на досягнення цілей цифрового переходу в умовах макроекономічної нестабільності через механізми публічно-приватного співробітництва (*WEF, 2023, January*).

Рівень цифрової трансформації в країнах ЄС та Україні оцінюється за різними інституційно-методологічними підходами. Зокрема, система координат цифрової трансформації ЄС застосовує інтегрований індикатор *Digital Economy and Society Index (DESI)*, який агрегує показники цифрової інфраструктури, людського капіталу, використання інтернету, інтеграції цифрових технологій у бізнес та розвиток цифрових публічних послуг (*European Commission, n. d.*).

Україна застосовує адаптовані інструменти оцінювання цифрового розвитку національної економіки, зокрема Індекс цифрової трансформації регіонів, що ґрунтується на оцінці інституційної спроможності, цифровізації публічних послуг та розвитку цифрової інфраструктури (Міністерство цифрової трансформації України, 2026, 6 квітня). Таким чином, специфіка індикативних систем відображає диференціацію інституційної інтеграції до цифрового простору ЄС і різну архітектуру вимірювання цифрової трансформації.

Вектор енергетичного переходу представлений у щорічній доповіді ВЕФ *Fostering Effective Energy Transition* та відповідним індексом *Energy Transition Index (ETI)*. Цей інструментарій дозволяє оцінювати національні економіки за системою індикаторів ефективності енергетичних систем та їхньої готовності до переходу на відновлювані джерела (*WEF, 2021*).

Фактологічну основу оцінювання енергетичних систем формує доповідь *Fostering Effective Energy Transition 2025* (*WEF, 2025*). Використання інтерактивного інструментарію *Country Dashboard* (*WEF, 2025, June 18*), дає змогу верифікувати статичні значення індексів та інтенсивність їхньої динаміки на прикладі країн Люблінського трикутника (*табл. 1*).

Таблиця 1

Індекс енергетичного переходу країн Люблінського трикутника у динаміці за 2020–2024 рр.

Країна	Значення ETI (0–100) за відповідні роки та його ланцюгові темпи приросту / зменшення, %								
	2020	2021		2022		2023		2024	
	ETI	ETI	%	ETI	%	ETI	%	ETI	%
Польща	55.0	57.6	4.73	59.4	+3.13	59.3	-0.17	61.3	+3.37
Литва	59.5	60.8	2.18	62.3	+2.47	61.4	-1.44	65.7	+7.00
Україна	56.7	56.7	0.00	58.8	+3.70	55.3	-5.95	56.2	+1.63

Джерело: систематизовано і розраховано авторами за даними *WEF* (2020–2024).

З урахуванням методології ВЕФ, динаміка *ETI* відображає ступінь узгодженості таких ключових компонентів як *Energy Security*, *Environmental Sustainability* й *Energy Equity*. Польща та Литва демонструють загалом висхідну траєкторію *ETI*, що свідчить про поступове посилення інституційної спроможності забезпечувати збалансований розвиток енергетичних систем, хоча ця динаміка має нерівномірний характер, зокрема зниження *ETI* у 2023 р. відображає вплив екзогенних шоків. Відповідно до *Fostering Effective Energy Transition 2024*, зростання ризиків енергетичної безпеки зумовило пріоритезацію стабільності енергопостачання, що в окремих випадках досягалося шляхом зниження показників екологічної стійкості й економічної доступності енергії, а також інтенсифікації використання викопних ресурсів (WEF, 2024, June).

Україна характеризується більш волатильною траєкторією *ETI*, де зниження у 2023 р. на 5.95% відображає критичне послаблення компонента *Energy Security* в умовах війни з росією, зокрема внаслідок руйнування енергетичної інфраструктури, що зумовило зміщення пріоритетів із довгострокового енергетичного переходу на забезпечення базової стійкості функціонування енергетичної системи.

Інституційним фундаментом реалізації траєкторії повоєнного відновлення та модернізації енергетичного сектору України є *Strategic Orientations of the Ukraine Investment Framework*", яка детермінує пріоритети інвестиційної підтримки, спрямованої на ревіталізацію пошкодженої росією інфраструктури й зміцнення стійкості енергетичної системи нашої держави (European Commission, 2025).

Виявлені особливості енергетичного переходу засвідчують, що його реалізація залежить від здатності національних економік підтримувати баланс між ключовими компонентами *ETI* в умовах зовнішніх шоків.

Реалізація вектора енергетичного переходу пов'язана з новими викликами на Близькому Сході в умовах геополітичної турбулентності у 2026 р. Збройний конфлікт між США, Ізраїлем та Іраном і подальше блокування Ормузької протоки як транзитного коридору, через який проходить 25% світової морської торгівлі нафтою та близько 20% торгівлі скрапленим природним газом, спричинили загрозу глобальній енергетичній безпеці. Аналітики ВЕФ зафіксували системний парадокс: попри посилення геополітичної фрагментації, глобальна енергетична система залишається глибоко інтегрованою, внаслідок чого збої в одному регіоні миттєво резонують на світових ринках, а транзитні маршрути перетворюються на інструменти геополітичного тиску (WEF, 2026, April).

Події навколо Ормузької протоки у 2026 р. спричинили ланцюгову інституційну реакцію, що репрезентує глибину суперечностей між національними інтересами країн і цілями глобальної макроекономічної координації світового порядку. З метою стабілізації глобального ринку нафти адміністрація Трампа тимчасово пом'якшила санкції проти

російської нафти. Позитивний фінансовий ефект цього рішення на користь росії, що "не сприяє миру", оцінено в 10 млрд дол. США (*PBS News*, 2026, *March* 13).

ОАЕ 28 квітня 2026 р. оголосили про вихід з ОПЕК та ОПЕК+ (*Bloomberg*, 2026). Цей прецедент свідчить про зростання ролі гнучких платформ, зокрема ВЕФ, в умовах девальвації впливу традиційних інституцій колективного регулювання енергетичних ринків.

Розглянуті процеси на Близькому Сході є емпіричним свідченням того, що в умовах геополітичних шоків короткострокові національні імперативи енергетичної безпеки системно превалюють над довгостроковими цілями енергетичного переходу й механізмами глобальної координації.

На основі порівняльного аналізу країн Центральної та Східної Європи, *László* (2025) доводить, що траєкторії макроекономічної конвергенції постсоціалістичних економік суттєво детермінуються їхнім інституційним статусом щодо ЄС, оскільки повноправне членство генерує якісно інші трансформаційні імпульси порівняно зі статусом кандидата чи асоційованого партнера.

Набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС (*European Council*, 2022) та запровадження *Ukraine Facility 2024–2027* (*European Commission*, 2025) створили унікальну макроекономічну кон'юнктуру, за якої вектор євроінтеграційної зумовленості (*ISPI*, 2024) у таких важливих сферах як цифровізація, енергетичний перехід й інституційні реформи концептуально узгоджуються з нормативним порядком денним ВЕФ.

Таким чином, інституційний статус країн у системі європейської інтеграції визначає диференціацію траєкторій макроекономічної конвергенції. Для України синергія ключових векторів макроекономічної трансформації матиме важливе стратегічне значення в умовах повоєнного відновлення. Вона також забезпечить узгодженість нормативних орієнтирів ВЕФ із вимогами євроінтеграційного процесу та створить можливості для підвищення ефективності макроекономічної політики.

### 3. Концептуальні підходи до аналізу узгодженості макроекономічної політики

#### 3.1. Інституційні обмеження впливу ВЕФ

Межі нормативного впливу ВЕФ визначаються його структурною неспроможністю замінити формалізовані механізми міжнародної економічної координації, що базуються на міждержавних домовленостях та інституційно закріплених процедурах ухвалення рішень. За таких умов посилення фрагментації глобального економічного порядку та девальвація принципів ліберального інтернаціоналізму системно знижують ефективність нормативного впливу недержавних комунікаційних

платформ, обмежуючи їх здатність формувати універсальні орієнтири економічної політики (*Susskind & Vines, 2024*). Водночас актуалізується потреба в альтернативних моделях глобальної кооперації, що забезпечує узгодження економічної політики держав без її уніфікації та нівелювання національних інституційних і стратегічних інтересів, що підкреслює зростання ролі диференційованих моделей міжнародної взаємодії (*Rodrik & Walt, 2024*).

Додатковим інституційним обмеженням є проблема демократичної легітимності мультистейкхолдерської моделі ВЕФ, яка передбачає залучення до процесів глобального економічного діалогу представників бізнесу, урядів, академічного середовища та громадських організацій поза межами формалізованих міждержавних механізмів ухвалення рішень. Така конфігурація управління викликає наукові дискусії щодо ступеня її інституційної підзвітності та репрезентативності. Зокрема, Транснаціональний інститут критично оцінює цю модель як спробу часткової заміни міжурядового процесу прийняття рішень системою самовідібраних глобальних еліт, що функціонують поза традиційними механізмами демократичного контролю та підзвітності (*Transnational Institute, 2016*). Це формує додатковий рівень концептуальної напруги навколо ролі ВЕФ у глобальному економічному управлінні, посилюючи дискусійність нормативного статусу його рекомендацій у системі координат сучасної макроекономічної політики.

Водночас країни з трансформаційною економікою формують специфічне інституційне середовище, в якому поєднуються процеси структурної перебудови економіки, інституційної модернізації та євроінтеграційної адаптації. У межах цього простору особливе місце посідають країни Центральної та Східної Європи, для яких характерним є підвищений рівень безпекових ризиків унаслідок повномасштабної війни росії проти України. У таких обставинах формується специфічне інституційне середовище, в якому макроекономічні та структурні трансформації відбуваються під впливом зовнішніх шоків і посиленої залежності від міжнародних механізмів координації. Це зумовлює диференційований характер реагування зазначених країн на імпульси міжнародних інституцій, особливо у сферах реформування економічної політики, енергетичної безпеки й інституційної адаптації (*Humeniuk, 2025*).

Необхідність урахування підвищених безпекових ризиків підсилює роль зовнішніх інтеграційних механізмів у визначенні національних пріоритетів розвитку. В умовах домінування євроінтеграційного вектору для України пріоритетність реформ визначається передусім вимогами ЄС. Відповідно, рекомендації ВЕФ щодо цифровізації (*Digital Transition Framework*) імплементуються центральними органами виконавчої влади тією мірою, в якій вони узгоджуються із завданнями формування Єдиного цифрового ринку ЄС. Реалізація відповідних трансформаційних заходів здійснюється в межах програмного інструментарію *Ukraine Facility*, що

передбачає належне фінансове забезпечення цифрових реформ (*Economic Support Program, n. d.*).

У зв'язку з цим ВЕФ функціонує не лише як система зовнішніх детермінант макроекономічної трансформації, а й як інституційний катализатор реформ, здатний посилювати й модифікувати інтенсивність трансформаційних імпульсів залежно від конфігурації національного інституційного середовища та рівня його сприйнятливості до глобальних нормативних орієнтирів. Такий вплив має переважно непрямий характер і реалізується через формування інтерпретаційних та аналітичних рамок, у межах яких економічні та політичні суб'єкти осмислюють глобальні виклики. ВЕФ сприяє конструюванню так званих "когнітивних рамок" (*Cognitive frames*), специфічних ментальних структур, які визначають способи сприйняття та інтерпретації економічної реальності (*North, 2012*).

Інституційний вплив ВЕФ на макроекономічну політику держав обмежений відсутністю формальних регуляторних повноважень та домінуванням національних безпекових і євроінтеграційних пріоритетів. ВЕФ не здійснює прямого регуляторного впливу на макроекономічну політику, проте формує систему аналітичних орієнтирів, що опосередковано визначають напрями прийняття економічних рішень на національному рівні.

### 3.2. Оцінювання узгодженості макроекономічної політики

Оцінювання узгодженості макроекономічної політики рекомендаціям міжнародних інституцій є елементом аналізу структурних трансформацій економік у період інституційних змін. У цьому контексті досліджується ступінь відповідності між стратегічними орієнтирами економічної політики та динамікою ключових макроекономічних параметрів.

Концепція політики узгодженості застосовується в контексті європейської інтеграції для оцінювання ступеня наближення національних політик у процесі інституційної адаптації й імплементації реформ (*Radaelli, 2003*).

Інституційний підхід *OECD* до забезпечення узгодженості політики в інтересах сталого розвитку визначає її як інтеграцію політик та мінімізацію конфліктів між секторальними цілями розвитку (*OECD, 2005*).

Методологічну основу кількісного аналізу інституційної якості державного регулювання економіки формують *Worldwide Governance Indicators*, що базується на композитному підході для оцінювання ефективності публічного управління й адміністрування (*Kaufmann & Kraay, 2024*). У сукупності ці інструменти створюють методологічне підґрунтя для аналізу узгодженості макроекономічної політики як багатовимірного процесу. Вимірювання ступеня відповідності між рекомендаціями ВЕФ та змінами макроекономічної політики є важливим методологічним завданням, що зумовлює необхідність розробки концептуально-

методичних підходів до аналізу узгодженості економічної політики, які відображатимуть динамічний зв'язок між нормативними орієнтирами ВЕФ і відповідними макроекономічними трансформаціями.

Концептуальна основа узгодженості макроекономічної політики (*Macroeconomic Policy Alignment, MPA*) ґрунтується на методології побудови композитних індексів, що здійснюється за певним алгоритмом (рис. 2).

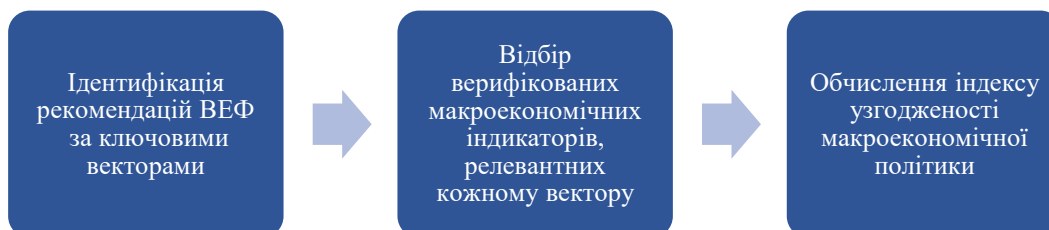


Рис. 2. Алгоритм методології розрахунку композитних індексів для визначення узгодженості макроекономічної політики

Джерело: розроблено авторами.

Вибір індикаторів макроекономічної динаміки підпорядкований таким базовим критеріям, як: концептуальна відповідність рекомендаціям ВЕФ за відповідним вектором; доступність даних для формування фактологічної бази аналізу; узгодженість методичних підходів розрахунку для досліджуваної сукупності країн.

Індекс узгодженості макроекономічної політики (*Macroeconomic Policy Alignment Index, MPAI*) ґрунтується на порівнянні динаміки обраних індикаторів економічної політики країни з динамікою стратегічних рекомендацій ВЕФ, що визначатиметься як зважена сума нормалізованих коефіцієнтів відповідності макроекономічної динаміки за ключовими векторами трансформації:

$$MPAI_{it} = \sum_{j=1}^n w_j \cdot A(i, j, t) \quad , \quad (1)$$

де:  $MPAI_{it}$  – індекс узгодженості макроекономічної політики країни  $i$  у період  $t$ ;  
 $n$  – кількість векторів трансформації;  
 $j$  – вектор трансформації;  
 $w_j$  – вага вектора, що визначається на основі контент-аналізу рекомендацій ВЕФ;  
 $A(i, j, t)$  – коефіцієнт узгодженості макроекономічної політики країни  $i$  за вектором  $j$  у рік  $t$ .

Відповідно, коефіцієнт узгодженості  $A_{i,j,t}$  для кожного вектора макроекономічної трансформації розраховується як:

$$A_{i,j,t} = \frac{\Delta P_{i,j,t} / \sigma_j}{\Delta R_{j,t} / \sigma R_j}, \quad (2)$$

де:  $\Delta P_{i,j,t}$  – зміна індикатора економічної політики країни  $i$  у векторі  $j$  між періодами  $t-1$  та  $t$ ; індикатори обираються та за необхідності інвертуються таким чином, що їхнє зростання відповідає посиленню узгодженості з орієнтирами ВЕФ за вектором  $j$ .

$\Delta R_{j,t}$  – зміна інтенсивності орієнтирів ВЕФ у векторі  $j$  за відповідний період (рік), що розраховується через частотний контент-аналіз ключових рекомендацій ВЕФ;

$\sigma_j$  та  $\sigma R_j$  – стандартне відхилення  $\Delta P(i,j,t)$  по всій досліджуваній сукупності країн за весь аналізований період;  $\sigma R_j$  – стандартне відхилення  $\Delta R(j,t)$  за аналізований часовий ряд, що забезпечують порівнянність масштабів змін між різними векторами.

При  $MPI_{it} > 1$  фіксується випереджальна відповідність; при  $MPI_{it} = 1$  – синхронна відповідність; при  $MPI_{it} < 1$  – часткова відповідність: країна розвивається в окресленому напрямі, але з меншою інтенсивністю;  $A(i,j,t) \leq 0$  – розузгодженість: динаміка індикатора країни є протилежною або нейтральною щодо орієнтирів ВЕФ.

У випадках, коли  $\Delta R(j,t) = 0$  (інтенсивність орієнтирів ВЕФ за вектором  $j$  не змінилась у рік  $t$ ), коефіцієнт  $A(i,j,t)$  вилучається з розрахунку з відповідним коригуванням ваг.

Таким чином,  $MPI$  відображатиме, наскільки зміни економічної політики узгоджуються з відповідними векторами трансформації, фіксуючи їхню синхронність, випередження, відставання або розузгодженість.

Запропонований методичний підхід оцінювання узгодженості макроекономічної політики дозволяє пов'язати рекомендації ВЕФ із фактичною динамікою показників, забезпечуючи порівняння між країнами та виявлення особливостей траєкторій адаптації.

### Висновки

Систематизація концептуальних підходів до аналізу впливу ВЕФ на макроекономічну політику засвідчила, що теоретичний фундамент дослідження вибудовується на перетині концепцій інституційного ізоморфізму, політики поширення та різновидів капіталізму. На відміну від МВФ чи Світового банку, ВЕФ *реалізує переважно нормативний*, а не примусовий вплив через формування епістемічних спільнот, рейтингування національних економік і механізми м'якої сили.

За результатами контент-аналізу доповідей та аналітичних звітів ВЕФ ідентифіковано *тріаду ключових векторів макроекономічної трансформації*: конкурентоспроможність, цифровізація й енергетичний перехід. Встановлено їхній системний взаємозв'язок: цифровізація підвищує продуктивність і конкурентоспроможність; енергетичний перехід формує нові конкурентні переваги й одночасно потребує інституційної спроможності для управління трансформацією. Компаративний аналіз за вектором енергетичного переходу на прикладі країн

Люблінського трикутника виявив, що Польща і Литва демонструють загалом висхідну траєкторію *ETI*, тоді як Україна – більш волатильну, зі значним зниженням у 2023 р., спричиненим руйнуванням енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії росії.

Закладена в основу дослідження наукова гіпотеза про те, що ВЕФ функціонує як інститут глобальної макроекономічної трансформації, вплив якого є диференційованим залежно від вектора трансформації й інституційного статусу країни у системі наднаціональних об'єднань, знайшла своє підтвердження. Встановлено, що для країн – кандидатів на членство в ЄС, зокрема для України, рекомендації ВЕФ набувають посиленого трансформаційного ефекту завдяки концептуальній узгодженості з вимогами євроінтеграції у сферах цифровізації, енергетичного переходу й інституційних реформ. Водночас нормативний вплив ВЕФ залишається вторинним щодо євроінтеграційних зобов'язань і реалізується тією мірою, в якій узгоджується з формалізованими вимогами ЄС.

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні концептуального підходу до кількісного оцінювання відповідності макроекономічної політики рекомендаціям ВЕФ на основі авторського *Індексу узгодженості макроекономічної політики (Macroeconomic Policy Alignment Index, MPAI)*. Запропонований індекс визначається як зважена сума нормалізованих коефіцієнтів відповідності за ключовими векторами трансформації та забезпечує можливість компаративного аналізу країн, ідентифікацію синхронності, випередження чи відставання макроекономічних трансформацій відносно нормативних орієнтирів ВЕФ.

Як незапланований додатковий результат дослідження виявлено, що форум ВЕФ 2026 р. у Давосі вийшов за межі традиційного аналітично-рекомендаційного мандату, ставши майданчиком для безпосередніх переговорів між президентами України та США, що засвідчує *трансформацію інституційних функцій ВЕФ* в умовах геополітичної нестабільності. Результати блокування Ормузької протоки підтвердили факт системної взаємозалежності геополітичної фрагментації та глобальної енергетичної інтеграції. Вихід ОАЕ з ОПЕК та ОПЕК+ є додатковим емпіричним свідченням прогресуючої інституційної девальвації традиційних міжнародних механізмів координації енергетичних ринків.

Практична цінність отриманих результатів полягає у можливості їх застосування органами державного управління, зокрема: для моніторингу відповідності національної макроекономічної політики міжнародним стандартам; для обґрунтування стратегічних пріоритетів реформ в умовах євроінтеграційного курсу України; для підвищення ефективності використання аналітичного інструментарію ВЕФ у процесі розроблення та реалізації програм повоєнного відновлення.

Перспективи подальших наукових розвідок пов'язані з емпіричною апробацією запропонованого *MPAI* на репрезентативній вибірці країн, а також із поглибленим дослідженням енергетичного переходу як самостійного та пріоритетного вектора макроекономічної трансформації в контексті повоєнного відновлення та євроінтеграції України.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

- 
- Beckert, J. (2010). Institutional isomorphism revisited: Convergence and divergence in institutional change. *Sociological Theory*, 28(2), 150–166. <https://www.jstor.org/stable/25746221>
- 
- Bloomberg. (2026). UAE to leave OPEC and OPEC+ next month to pursue new strategy. *Bloomberg News*. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-04-28/uae-to-leave-opec-and-opec-next-month-to-pursue-new-strategy>
- 
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147–160. <https://doi.org/10.2307/2095101>
- 
- Draghi, M. (2024). The future of European competitiveness. Part B: In-depth analysis and recommendations. *European Commission*. [https://commission.europa.eu/document/download/ec1409c1-d4b4-4882-8bdd-3519f86bbb92\\_en?filename=The%20future%20of%20European%20competitiveness\\_%20In-depth%20analysis%20and%20recommendations\\_0.pdf](https://commission.europa.eu/document/download/ec1409c1-d4b4-4882-8bdd-3519f86bbb92_en?filename=The%20future%20of%20European%20competitiveness_%20In-depth%20analysis%20and%20recommendations_0.pdf)
- 
- Economic Support Program. (n. d.). *Plan for the implementation Ukraine Facility 2024–2027*. <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/en/home/>
- 
- European Commission. (2025). *Strategic orientations of the Ukraine Investment Framework 2024–2027*. [https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/6fcec1115-0598-41a7-b696-9ef3cc79ca15\\_en](https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/6fcec1115-0598-41a7-b696-9ef3cc79ca15_en)
- 
- European Commission. (n. d.). The Digital Economy and Society Index (DESI). *Shaping Europe's digital future*. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>
- 
- European Council. (2022). *European Council conclusions on Ukraine, the membership applications of Ukraine, the Republic of Moldova and Georgia, Western Balkans and external relations, 23 June 2022*. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/06/23/european-council-conclusions-on-ukraine-the-membership-applications-of-ukraine-the-republic-of-moldova-and-georgia-western-balkans-and-external-relations-23-june-2022/>
- 
- Haas, P. (1992). Introduction: Epistemic communities and international policy coordination. *International Organization*, 46(1), 1–35. <https://doi.org/10.1017/S0020818300001442>
- 
- Hall, P., & Soskice, D. (Eds.). (2001). Varieties of capitalism: The institutional foundations of comparative advantage. *Oxford University Press*. <https://doi.org/10.1093/0199247757.001.0001>
- 
- Humeniuk, V. (2025). Technology, society, and sustainability in Central and Eastern Europe. *Transformacje*, 2(125), 125–152. [http://www.e-transformations.com/archiwum\\_transformacje/2025/06/20250630232659716.pdf](http://www.e-transformations.com/archiwum_transformacje/2025/06/20250630232659716.pdf)
- 
- Humeniuk, V., & Betlej, A. (2025). Stimulation of regional competitiveness. *Scientia fructuosa*, 5(163), 50–79. [https://doi.org/10.31617/1.2025\(163\)04](https://doi.org/10.31617/1.2025(163)04)
- 
- Hurrell, A. (2024). Geopolitics and global economic governance. *Oxford Review of Economic Policy*, 40(2), 220–233. <https://doi.org/10.1093/oxrep/graef013>
- 
- Ikenberry, G. (2024). Liberal statecraft and the problems of world order. *Oxford Review of Economic Policy*, 40(2), 234–245. <https://doi.org/10.1093/oxrep/graef020>
- 
- ISPI. (2024). *Ukraine's accession into the European Union: State of affairs in May 2024*. <https://www.ispionline.it/en/publication/ukraines-accession-into-the-european-union>
- 
- Kaufmann, D., & Kraay, A. (2024). The worldwide governance indicators: Methodology and 2024 update. *Policy Research Working Paper*, 10952. World Bank. <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099005210162424110>
- 
- László, T. (2025). Economic convergence of Central and Eastern European countries in the European Union. *Political Research Exchange*, 7(1). <https://doi.org/10.1080/2474736X.2025.2507633>
- 
- McNeill, D. (2023). The World Economic Forum: An unaccountable force in global health governance? *Global Policy*, 14(5), 782–789 <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/1758-5899.13254>
-

- 
- North, D. (2012). Institutions, institutional change and economic performance. *Cambridge University Press. Digital publication*. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511808678>
- 
- Nye, J. (2004). *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. New York: PublicAffairs. (Chapter: "Wielding Soft Power"). [https://www.belfercenter.org/sites/default/files/pantheon\\_files/files/publication/joe\\_nye\\_wielding\\_soft\\_power.pdf](https://www.belfercenter.org/sites/default/files/pantheon_files/files/publication/joe_nye_wielding_soft_power.pdf)
- 
- OECD. (2005). *Policy coherence for development: Promoting institutional good practice*. [https://www.oecd.org/en/publications/policy-coherence-for-development\\_9789264108554-en.html](https://www.oecd.org/en/publications/policy-coherence-for-development_9789264108554-en.html)
- 
- PBS News. (2026, March 13). *U.S. eases some sanctions on russian oil, but crude prices remain high*. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/u-s-eases-some-sanctions-on-russian-oil-but-crude-prices-remain-high>
- 
- Radaelli, C. (2003). The Europeanization of public policy. *The politics of Europeanization*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/0199252092.003.0002>
- 
- Rodrik, D., & Walt, S. (2024). How to construct a new global order. *Oxford Review of Economic Policy*, 40(2), 256–268. <https://doi.org/10.1093/oxrep/gra011>
- 
- Schimmelfennig, F. (2005). *The international promotion of political norms in Eastern Europe*. European University Institute. <https://aei.pitt.edu/9272/1/Schimmelfennig.pdf>
- 
- Schwab, K. (2016). *The fourth industrial revolution*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/stories/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond/>
- 
- Schwab, K., & Vanham, P. (2021). *Stakeholder capitalism: A global economy that works for progress, people and planet*. Wiley. ISBN: 978-1-119-75614-9. <https://www.wiley.com/en-gb/Stakeholder+Capitalism%3A+A+Global+Economy+that+Works+for+Progress%2C+People+and+Planet-p-9781119756149>
- 
- Shipan, C., & Volden, C. (2023). *Policy diffusion*. The Federalism Project. <https://federalism.org/encyclopedia/no-topic/policy-diffusion/>
- 
- Simmons, B., Dobbin, F., & Garrett, G. (Eds.). (2008). The global diffusion of markets and democracy. Cambridge University Press. [https://assets.cambridge.org/97805217/03925/frontmatter/9780521703925\\_frontmatter.pdf](https://assets.cambridge.org/97805217/03925/frontmatter/9780521703925_frontmatter.pdf)
- 
- Susskind, D., & Vines, D. (2024). Global economic order and global economic governance. *Oxford Review of Economic Policy*, 40(2), 189–219. <https://doi.org/10.1093/oxrep/gra021>
- 
- Transnational Institute. (2016). *Davos and its danger to democracy*. <https://www.tni.org/en/article/davos-and-its-danger-to-democracy>
- 
- WEF. (2017). *Centre for the Fourth Industrial Revolution*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Center\\_4th\\_Industrial\\_Revolution.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_Center_4th_Industrial_Revolution.pdf)
- 
- WEF. (2019). *The global competitiveness report 2019*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf)
- 
- WEF. (2020). *The Global Competitiveness Report Special Edition 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_TheGlobalCompetitivenessReport2020.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2020.pdf)
- 
- WEF. (2021). *Fostering effective energy transition 2021*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Fostering\\_Effective\\_Energy\\_Transition\\_2021.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_Fostering_Effective_Energy_Transition_2021.pdf)
- 
- WEF. (2023, January). *Digital transition framework: An action plan for public-private collaboration*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Digital\\_Transition\\_Framework\\_2023.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_Digital_Transition_Framework_2023.pdf)
- 
- WEF. (2023, June). *Fostering effective energy transition 2023*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Fostering\\_Effective\\_Energy\\_Transition\\_2023.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_Fostering_Effective_Energy_Transition_2023.pdf)
- 
- WEF. (2023, September 6). *Annual report 2022–2023*. <https://www.weforum.org/publications/annual-report-2022-2023/>
-

WEF. (2024, January). *The future of growth report 2024: Insight report*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Future\\_of\\_Growth\\_Report\\_2024.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Growth_Report_2024.pdf)

WEF. (2024, June). *Fostering effective energy transition 2024*. [https://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Fostering\\_Effective\\_Energy\\_Transition\\_2024.pdf](https://www3.weforum.org/docs/WEF_Fostering_Effective_Energy_Transition_2024.pdf)

WEF. (2025). *Fostering effective energy transition 2025*. [https://reports.weforum.org/docs/WEF\\_Fostering\\_Effective\\_Energy\\_Transition\\_2025.pdf](https://reports.weforum.org/docs/WEF_Fostering_Effective_Energy_Transition_2025.pdf)

WEF. (2025, January). *Global cooperation barometer 2025*. <https://www.weforum.org/publications/the-global-cooperation-barometer-2025/>

WEF. (2025, June 18). *Fostering effective energy transition 2025: Country dashboard* [Interactive data visualization]. <https://www.weforum.org/publications/fostering-effective-energy-transition-2025/regional-and-country-dashboards-12c7bd0a42/>

WEF. (2025, June). *Global economic futures: Competitiveness in 2030*. [https://reports.weforum.org/docs/WEF\\_Global\\_Economic\\_Futures\\_Competitiveness\\_in\\_2030\\_2025.pdf](https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Economic_Futures_Competitiveness_in_2030_2025.pdf)

WEF. (2026, April). *Geopolitics of energy: What leaders are saying*. *World Economic Forum*. <https://www.weforum.org/stories/2026/04/geopolitics-of-energy-what-leaders-are-saying/>

WEF. (2026, January 29). *4 takeaways from Davos 2026: New deals, a reckoning, dialogue and questions*. *World Economic Forum*. <https://www.weforum.org/stories/2026/01/4-takeaways-from-davos-2026/>

WEF. (n. d. a). *Who we are, About the World Economic Forum*. <https://www.weforum.org/about/world-economic-forum/>

WEF. (n. d. b). *Our strategy*. <https://www.weforum.org/about/our-strategy/>

Герасименко, А. (2025). Трансформація бізнес-моделей в умовах цифровізації конкуренції. *Економіка та суспільство*, (72). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-5>

Gerasymenko, A. (2025). Transformation of Business Models in the Context of digitalization of competition. *Economy and Society*, (72). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-5>

Міністерство цифрової трансформації України (2026, 6 квітня). *Індекс цифрової трансформації регіонів України. Підсумки 2025 року*. <https://hromada.gov.ua/research/indeks-cifrovoyi-transformaciyi-regioniv-ukrayini-2025-rik>

Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2026, April 6). *Digital transformation index of the regions of Ukraine: Results of 2025*. <https://hromada.gov.ua/research/indeks-cifrovoyi-transformaciyi-regioniv-ukrayini-2025-rik>

Уманців, Ю., & Золина, О. (2022). Макроекономічний вимір національної конкурентоспроможності за умов глобалізації. *Економічна теорія та право*, 2(49), 47–71. <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2022-49-2-47>

Umantsiv, Yu., & Zolina, D. (2022). Macroeconomic dimension of national competitiveness under globalization. *Economic Theory and Law*, 2(49), 47–71. <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2022-49-2-47>

**Конфлікт інтересів.** Автори заявляють, що вони не мають фінансових чи нефінансових конфліктів інтересів щодо цієї публікації; не мають відносин із державними органами, комерційними або некомерційними організаціями, які могли б бути зацікавлені у поданні цієї точки зору. З огляду на те, що автори афілійовані з установою, яка є видавцем журналу, що може зумовити потенційний конфлікт або підозру в упередженості, остаточне рішення про публікацію цієї статті (включно з вибором рецензентів та редакторів) приймалося тими членами редколегії, які не пов'язані з цією установою.

Автори не отримували прямого фінансування для цього дослідження.

Мазаракі, А., Уманців, Ю., & Гуменюк, В. (2026). Всесвітній економічний форум 2026. *Scientia fructuosa*, 3(167), 4–22. [http://doi.org/10.31617/1.2026\(167\)01](http://doi.org/10.31617/1.2026(167)01)

*Надійшла до редакції 20.03.2026.  
Відправлено на доопрацювання 22.04.2026.  
Прийнято до друку 25.05.2026.  
Публікація онлайн 19.06.2026.*